

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

6. Tertia negatiua conclusio directè quæstioni præsentì respondens & oppositionum solutio.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94274](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94274)

qua futura omnia tanquam in mensura superiori presentia sunt, & coexistant semper, secus aeternum, quod mensura inferior est, & Dei aeternitate mensuratum. Contra: quia mensura inferioritas, ob quam à superiore, alia, & ipsa mensuratur, non obicit, quominus inferiorum durationum, & breuiorum rerum mensura proprie sit, & superior, & excedens: ut patet in motu coeli, qui inferior mensura aeternitate, & aucto Angelico est; & tamen mensura propria superior, & excedens absolute est respectu sublanarum, etiam superioribus illis mensuratur. Paterque item in motu horologii, qui inferior adhuc motu coeli mensura est. Nec praestat praesentiam futurorum in duratione aliena, & extrinseca praesentiam à Dei aeternitate anteriore ab aeterno esse, atque ante aeternum praecipuam: nam haec, quae per aeternum futuris iuxta tuam rationem obueniet etiam praestari ipsis, nedum praetueniri ab aeternitate Dei minime valet. Inde autem infertur Angelos omnes cognouisse futura omnia, ac proinde iudicij diem (quod est contra fidem) à primo suae conditionis instanti, si vera est illa ratio Thomistarum, ob quam praesentiam futurorum in aeternitate, & ab aeterno cognosci à Deo possunt, ut iam iam vergebo certamine sequenti.

CERTAMEN VI.

*Tertia negativa conclusio directe questionis
praesenti respondens, & oppositio-
num solutio.*

1. Tertia conclusio: etsi futura praesentia realiter in Dei aeternitate ab aeterno essent, cognitioni futurorum à Deo nullatenus praesentia deseruieret: duabus primis conclusionibus praesentiam futurorum in aeternitate ab aeterno euerfa, quasi materiae, ex qua opposita praesenti conclusio consistere debebat, subtrahente tertiam hanc statuitur: quod enim non est, nulli rei potest inferre; sed ea etiam admissa futurorum praesentia reali in aeternitate diuinae ipsorum cognitioni inuilem esse ex insituro, & 3. hac conclusione statuendum hic erat: ut ea tanquam materiali medio futura sub diuinum conspectum adducunt, ut à Deo cognoscantur, opus non esse, directius ad questionem praesentem, & redundantius contra aduersarios euinceremus: quare & nullo diuinae Scientiae, aut Theologiae commodo tanto illam, tamque irritum labore fuisse excogitam. Probatur Conclusio primo: aeternitas Dei est tota simul indiuisibilis, & pro semper praesens: ergo respectu illius seu ratione illius nihil est praeteritum, vel futurum, sed cuncta simul praesentia: Hoc non negant aduersarii, sed mordicus asserunt, & saniori quam eorum sensu negari non potest, ut supra, & controuersi. 2. attingimus moxque explicabimus. Pergo, futura, qua praesentia simul in aeternitate ab aeterno, & in aeternum non sunt futura: est euidentis consecutio. Subinfero: ergo, si eatenus solum à Deo cognoscuntur cognoscique possunt per vos, quatenus praesentia in aeternitate, non cognoscuntur futura, nec cognosci possunt formaliter quae talia, siue, ut futura: quare nec utrum eorum sit prius duratione, vel posterius: ergo praesentia ista futurorum in aeternitate tantum abest, ut cognitioni diuinae futurorum necessaria, uelut sit, ut potius illam impediat, Deoque reddat impossibile, ac ipsi solum eorum, ut actu, & de praesenti simul existentium cognitionem relinquit. Hinc rursus fiet: à Deo nec cognosci futura, plerumque, ut bona, vel mala moraliter: cum eorum bonitas, vel malitia plerumque ex diuersitate temporis, pro quo adest, vel non adest praecipuum, lex, aut contractus, qui actioni praecessit (quod, ut simul in aeternitate de praesenti tempora sunt, nullatenus dignoscitur à Deo) desumitur, ac pender.

2. Dices: futurum quodvis praesens esse aeternitati ab aeterno, ut à Deo cognosci possit: alit non utique, sed ut praesens etiam tali tempore, ratione cuius alterum altero prius posteriusve praeteritumque vel futurum, atque

ut tale cognoscitur à Deo: quare, & eius moralis bonitas, vel malitia à Deo etiam dignoscitur. Contra: quia, vel cognoscitur à Deo futurum, ut praesens etiam tali determinato suo tempore intrinseco, ut hoc etiam tempus cognoscatur solummodo, ut praesens est ab aeterno, semper, & in aeternum realiter in Dei aeternitate, vel non ita solum, sed ut determinate est in se essentia sua respondens huic determinatae parti durationis imaginariae, ac non alteri si primum: ut praesens solum in aeternitate tempus determinatum non est, sed aeternitas ut dicebamus cum Ildoro certam. 4. num. 4. nec unum altero prius duratione, vel posterius: quare perstant, & argumentum, & absurdum; si secundum ergo Dei cognitio terminatur in tempus determinatum huic parti durationis imaginariae respondens ac non alteri anteriori, vel posteriori, ac non ut existens, praesensque ipsum est realiter in aeternitate, & ex aeternitate Dei: ac similiter in reliqua futura, prout suo quaque tempore, & duratione determinata praesentia, & duranti, seclusa, & praecisa eorum duratione & praesentia in Dei aeternitate, & ab aeterno, & in aeternum. Deduco inde rursus: ergo praesentia futura in aeternitate ex aeternitate necessaria non est ut cognoscatur duratio creata & futura quae sunt, neque per praesentiam in aeternitate Dei ex aeternitate futura esse atque ut futura, seu qua talia cognosci possunt. Deduco secundo: ergo neque uilis ea futurorum praesentia realis in aeternitate ex aeternitate, & ab aeterno, ut à Deo cognoscantur. Probo illationem primo: quia per aduersarios eatenus solum uilis eiusmodi praesentia futurorum est, ut à Deo cognoscantur, quatenus ita necessaria ad illud est, ut absque illa cognosci à Deo nequeant: atqui ita necessaria non est, ut demonstrauimus, sed non solum possunt cognosci à Deo futura praecisa eiusmodi praesentia, sed de facto cognoscuntur, atque cognosci à Deo necesse est: ergo per aduersarios inuilem ut futura à Deo cognoscantur eiusmodi praesentia fatenda est. Secundo probatur illatio: quia quod impedit, imò impossibilem reddit cognitionem futurorum à Deo, neque ad illam uilem esse: alit praesentia eiusmodi eam cognitionem futurorum impedit, reddisque Deo impossibilem, ut ostendi: ergo neque esse uilis Deo ad futurorum cognitionem.

3. Secundo probatur conclusio: quia praesentia rerum realis in aeternitate, & ab aeterno posterior natura, & prioritate à quo est, quam ipsarum praesentia, & duratio intrinseca pro suo tempore, & duratione determinata. Hoc expressè fatebuntur aduersarii certam. 4. num. 7. & ne ad discursum praesentem eiusque robur eludendum ab aliquo eorum id deinceps negari tentetur, sic demonstro: quia res futurae non coexistunt, praesentive sunt aeternitati ab aeterno realiter secundum statum possibilitatis suae, & durationis suae praesentiae; alioqui possibilitas omnia realiter praesentia in aeternitate, Deoque ab aeterno coexistentia essent; siquidem statum illum possibilitatis praesentiae omnia possibilita, aequè, atque res futurae habent: quare si in his status eiusmodi satis est ad realem earum praesentiam in aeternitate, & coexistentiam Deo ab aeterno aequè, atque haec possibilita omnia Deo realiter ab aeterno coexistentia atque in aeternitate praesentia ex aeternitate erunt: quod est paradoxa amplius, & implicitorium. Nempe quod praecise possibile solum in se esse esse nihilominus suum actuale, & existentiam ad coexistendum alteri essentialiter requisitam ab aeterno & in aeternum in Dei aeternitate habere: ergo res futurae non coexistent duratione praesentiae Deo realiter, & ab aeterno in eius aeternitate sunt, nisi quatenus suum esse intrinsecum, & actuale, & durationem determinatam intrinsecam pro suo tempore habent: imò, & naturae prioritate praehabent; neque enim ideo res futurae in tempore sunt, quia ab aeterno in aeternitate praesentia praecesserunt; sed contra quia pro duratione determinata succelluri temporis futurae sunt, ab aeterno iuxta doctrinam aduersariorum in Dei aeternitate, ab aeterno praesentia praecesserunt. Tum sic aeternitate, ad eorum in aeternitate praesentiam, vere sunt, pro illo priori naturae suae durationis, & temporis determinati, ad eorum in aeternitate praesentiam, vere sunt, ac proinde cognoscibilia futura: ergo pro non dum praecorum praesentiam in aeternitate, pro quo non dum praesentia in aeternitate ipsis obuenit, à Deo cognoscuntur: nisi Deum omniscium neges, alicuiusue ueritatis ignorantem: ergo praesentia realis futurorum in aeternitate ab aeterno.

in Deo cognoscantur, necessaria non est: ergo nec vitis, imo vero impediens, ut numero 2. concludebamus.

4. Tertio probatur conclusio ab absurdo, quod certum, si autem 9. sine artificio, quia xuo Angelico indivisibili, tuncque, iuxta adversarios, simul a suæ conditionis initio, atque per æternitatem a parte post, in horum principis, futura omnia præsentia coexistentiaque sunt, ut eo numero ostendebamus: ergo ea omnia, atque in illis iudicij dies contra Evangelium, à quolibet Angelo à principio creationis cognoscuntur futura. Probatur consequentia: quia per te ex reali præsentia, & coexistentia futuri cum Deo in eius æternitate inferitur Dei scientia ab æterno de illo, quin aliquid ulterius expectandum necessarium sit: ergo ex simili præsentia futuri in xuo Angelico, & coexistentia cum Angelo à suæ conditionis initio eius ex tunc cognitio in Angelo inferitur: Dices: cognitionem Angeli, eo etiam superfluo posse deficere: quare, nec eius xuo toti simul, & indivisibili durare, sicut Dei æternitate ipsa eius scientia de futuris durat: sed quid ad rem? siue enim deficiat, siue non deficiat defectibilis sit Angeli cognitio nec xuo Angelico durans, sed sua indivisibili intrinseca duratione: imo: est scientia Dei per impossibile defectibilis esset, & successiva duratione non autem indivisibili Dei æternitate duraret, ex coexistentia, & reali præsentia futuri in xuo Angelico ex toto xuo, & in æternitate Dei ex tota æternitate, inferitur virtuteque, vel ex toto xuo, vel ex tota æternitate de futuro cognitio in tua doctrina, quæ ex præsentia, & coexistentia obiecti cum cognoscente (quam solam necessitatem putat, & solam, ut obiectum cognoscatur) inferuntur necessarii de illo cognitionem: secundo eodem argumento tuo, quo futurum xuo Angelico ex xuo, & per xuum totum Angelo coexistere præsentiaque realiter esse conuincitur, conuincitur ex toto, & in totum xuum coexistere Angelicam de futuro cognitionem: Tum, quia, & hæc semel toti xuo realiter præsens est, & coexistit: tum, quia ex toto, & in totum xuum futurum realiter coexistit, & præsentatur, ex quo per tuam doctrinam inferitur eius cognitio. Contra demum: quia ex coexistentia cognitionis præcisa cum obiecto, non inferitur in tua sententia adhuc, quod antea ad illam fuerit præcognitum, ut bene noster Heriz: ex eo enim quod integrum diem Angelus in sui contemplatione peragat, ipsum ex mente obiecta vespere incepit, & futura cognouisse non admittes. Non ergo ex coexistentia reali obiecti cum cognoscione sed solum cum cognoscente huius de illo in tua sententia inferitur cognitio.

5. Jam, quæ à ratione contra secundam, & tertiam conclusionem opponi nobis ab adversariis possunt leuissimæ, & de se labantia, atque ex hæcenus dictis dissecta sunt. Primum, contra nostram secundam conclusionem pro præsentia reali futuri in æternitate, ex æternitate, & coexistentia Deo ab æterno, ex eo, quod, & æternitas tota simul, & indivisibilis entitativè sit, semelque ei coexistere, constat primo non probare, quod ipsa æternitate Dei durat, atque in illa præsens inquam, nedum æternæ, extrinsecus adhuc sit, ex rationibus nostris à priori, prima, & secunda, & tertia datis cert. 3. à num. 1. ad 4. inclusivæ. Quod autem ex præsentia, seu coexistentia reali futuri semel pro sua duratione toti æternitati entitativè formaliæ sumptæ non inferatur toti illi entitativè, & virtualiter sumptæ adequatæ futuri correspondentiæ: constat etiam ex ratione nostra quarta data ibidem à numero 5. ad 8. inclusivæ. Et quidem, si ratio adversariorum hæc quidquam probaret, non quidem futuri præsentiam, & coexistentiam ipsius in æternitate (in qua ipsum existens, & præsens realiter, Deoque coexistens semel esse pro sua duratione supponendum non est pro natura priori, ut coexistit Deo per æternitatem, sed eius existentia solum in tempore, & intrinseca sua determinata duratione ipsa ex æternitate probaret, sed in duratione sua intrinseca, & successiva, quia eius rationis, & generis tantum inferri potest futuri præsentia, & coexistentia æternitati ab æterno ob rationem istam, cuius erat præsentia, & coexistentia, quam semel habere futurum cum æternitate in argumento supponitur: aut hæc intrinseca, & successiva duratio futuri, & pro tempore determinata est: non autem

rem duratio indivisibilis, & tota simul diuina æternitatis: ergo coexistentia, & præsentia futuri ab æterno, & ex Dei æternitate Deo cuiusque æternitati, quæ eo argumento probaretur, non quidem præsentia, & coexistentia æternitati ab æterno futuri ipsius in ipsa æternitate existentis, & per ipsam durantis: sed intrinseca successiva duratione sua probaretur (quod esse contra fidem aduersarij cum sancto Thoma, & Catholicis omnibus doctoribus expresse fatentur) imo solum pro sua illa extrinseca duratione pro qua ex æternitate, & ab æterno durare implicatorium est.

6. Oppones iterum contra eandem conclusionem, secundam Deum relate ad suam intrinsecam durationem est præsens, & coexistens tota, & per totam illam futuro cuius, & cuius tempore, & parti successivæ durationis: ergo, & futurum quodvis, & tempus, seu pars quævis successivæ durationis relate ad Dei æternitatem ex æternitate, & per æternitatem totam est præsens, & coexistens Deo. Probatur consequentia: quia præsentia, & coexistentia vnius ad aliud seu cum alio vniuersique præsentiam, & actualem de præsentia existentiam essentialiter dicit, & claudit: unde ex præsentia, & coexistentia vnius ad alterum, vel cum altero pro quavis duratione, legitime inferitur præsentia actualis, & coexistentia pro duratione eadem huius alterius, & in se, & cum illo, æque parallogistica, & captiosior adhuc argumentatio est: cuius antecedens negandum est ob particulam illam & per totam: est enim tota entitativè formaliter sumpta æternitas cuius futuri sit præsens, & coexistens, aut non tota virtualiter, & eminenter sumpta, si enim æquivaleret, & eminentialiter, ut successivæ siue possibilibus, siue imaginariæ infinitis partibus æquivaleret, responderet, & immensum excedit, quarum nulli tamen ab æterno præsens sit, & coexistens: sed pro sua cuiusque parte determinata: non quidem defectu præsentia, & existentia semper, & pro semper actualis, & de præsentia æternitatis ipsius, sed defectu præsentia, & existentia actualis alterius extremi, nempe futuri, & durationis eius, quam præsentia æternitatis ad ipsum, & coexistentia cum ipso essentialiter claudit, futurumque nullum, nullaque successivæ durationis seu temporis pars habet ab æterno & in æternum: sed pro suo determinato tempore & durationis parte: ita ut nec eam habeat, nec habere possit pro partibus durationis successivæ, seu temporis reliquis, quibus æternitas eadem præsentierit, ubi illa suo quæque determinato durationis spatio extiterit primo, & coexistierit: quemadmodum vnius, vel cuius ad ripam fluminis sedens eadem invariata præsentia fluentibus aquæ partibus omnibus præsens coexistensque est, non simul tempore, sed successivè pro tempore, quo eorum quævis eo aduenit: circumferentiæ partibus punctum localiter præsens correspondensque est non pro omnibus partium omnium spatiis localibus, in quibus omnibus nulla eam præsentatur, & existit: sed cuique in spatio suo.

7. Atque ex hac doctrina germaniore sensu, & interpretatione quam aliis innumera Patrum testimonia, quibus contra eandem conclusionem opponi ab adversariis consueverunt, explicantur: etenim responderi à reliquis plerumque solet: Patres de sola rerum omnium, tam præteritarum, quam futurarum obiectiva, siue in actu primo, siue in actu secundo simultanea præsentia in æternitate, & coexistentia ab æterno fuisse locutos: & quidem, estis leges eorum pluribus id solum Patres asserant: pluribus tamen aliis præsentiam, & coexistentiam realem creatorum, æternitati Dei, Deoque subinde ac eius cognitioni asserunt, & asserendam contendunt, ut merito aduersarij ex textuum verbis clamant, nostrique Ruiz de Montoia Granados, & alij ingenue fatentur, estis quia Patrum sententias non adeo distincte, ac dilacide, neque eorum intentum penetrarunt, assecutique sunt, verbis suis ad Thomistæ abiisse nonnullis videantur: intentum Patrum fuit rationem reddere, cur successu temporis quo de quo futura ab æterno talia, actu existentia de præsentia primum sunt, Deoque absolute, atque eius æternitati coexistentia existentia eorum actualis de præsentia atque absolute eius coexistentia Deo cuiusque æternitati co-

T. gnitio

Christoph. de Ortega, de Deo Vno. Tomus I.

gnitio Deo non accrescat, quæ tota ipsi antea (ut sic loquar) æternitate ipsius non adfuerit, ac subinde, qui fieri possit hac cognitione, & iudicio. Nunc de præfenti existit dies veneris, & Petrus in ea primum produci mihi coexistit egoque ipsi. Quæ vere & infallibiliter die antea factio Iouis (necum ab æterno) haberi, concipique à Deo non potuit, Deus non mutetur, qui tota antea æternitate, hoc solum iudicium vere, ac sine deceptione de diuersa plane veritate obiectiua potuit ab æterno habere. Dies veneris, & Petrus in ea primum produci, & existiturus erunt, mihi que coexistent? Huius difficultatis compositio scopus Patrum eis locis fuit, non autem quomodo, quæ nondum actu, & de præfenti ab æterno existentiam, & præfentiam habebant, haberent cognoscibilitatem, & futura solum adhuc, à Deo cognoscere, possent cognosci, ut putant Thomistæ, qui ea loca pro reali sua rerum præfentia in æternitate, ex æternitate nobis obiectant ea liquidem difficultas leuissima, & crassissima difficultas est etiam à logicis, necum à Patribus, contemnenda.

8. Sux igitur difficultati diluendæ Patres eo locorum doctrinam parant de rerum præfentia & coexistentia æternitati Dei, non ab æterno quidem (quæ ei difficultati diluendæ non prodesset) & futurorum, & præteritorum, quæ talium, cognitionem redderet Deo impossibilem; sed vnumquodque pro sua solum determinata duratione, cui eadem indiuisibilis entitas semper præfens, ubi primum futurorum ab æterno, præfentia, & existentia adest, præfentatur ipsa, & coexistit: cum enim, ut sapienter hic, & fustius citato loco controuersi. 1. diximus, æternitate Dei non Deus solus, sed eius cognitio, & attributa reliqua durent, & iudicij cuiusvis verbum seu copula durationem, & iudicij ipsius, cum illa significet non cum aliena; sit, ut scientia Dei de futuro vtriusque solum æternitatem significet, futuris, & præteritis, cuiusque duratione, totam, & eandem formaliter, & entitativè præfentem, & proinde, cui, seu respectu cuius, nihil præteritum, nec futurum sit; non quia ei adæquate, quoad eius eminentialem amplitudinem, & virtuale extensionem coexistent, atque ab æterno, & in æternum præfententur; sed quia totam eius amplitudinem illam nihil antecedere, ut præteritum respectu illius sit, nihil postire, ut futurum omnino potest: sicut respectu durationis extrinsecæ Deo, & successiuæ, siue temporis, possunt creata omnia proprie, vel præterita esse, vel futura: ut sapienter aiebat supra Sanctus Thomas, & acute Hsidorus 1. de summo bono cap. 8. dicens: in Deo nec præteritum, nec futurum cernitur; sed omnia præfentia in Deo dicuntur, quia æternitate sua cuncta complectitur: & consonè Anselmus Opusculo de concord. cap. 1. quemadmodum præfens tempus simul continet omnem locum, & qualibet in quolibet loco sunt: ita æterno præfenti simul clauditur omne tempus, & quæ sunt in quolibet tempore, non quidem ipsorum simultate durationis vlla, sicuti, nec locali aliorum; sed solum simultate æternitatis, quæ omnia complectitur inextensibilis, & Augustinus de cognitione veræ vitæ: Nihil præteriti ei recedit, nihil futuri accedit: sed, quicquid fuit, vel erit totum sibi præfens adest. Consonant Patres reliqui. Ex quo fit, ut diuina de futuris, vel præteritis iudicia, quibus cum sola æternitate, tota simul, iudicat Deus, de tempore quidem sint; & iudicent, non cum tempore, sed cum æternitate de se cunctis ex parte sui semper præfentis futuris, cum pro suo quæque tempore venerint: quare, cum de facto adueniunt nulla est ex parte durationis iudicij diuini de eorum in illo tempore actuali existentia, per copulam importatæ variatio: quare neque tunc veritatis obiectiua, ac subinde neque iudicij diuini diuersitas; cum, & idem obiectum pro eodem tempore existens, & eadem sua æternitate solaque significata ab æterno iudicauerit: vnde nihil, quod tertiam conclusionem, vel apparet, impugnet, reliquum est: cum soluta solum proxima difficultate posset impugnari.

9. Porro rationem, & doctrinam solutionis huius solum voluit Boeth. de consolat. prola vltima. Gregor. 22. moral. cap. 23. alias 24. & eorum verbis Anselm. Opus. de concord. cap. 2. Hugo Victorin. tract. 1. sum.

sentent. cap. 2. August. quæst. 2. ad Simplician. negantes cognitioni Dei de futuris præfentia rationem, quia nimirum scientia Dei eadem æternitate, qua primo ab æterno durat, & quam solum significat, obiectis coexistit, pro cuiusque duratione, non ex æternitate, Augustini verba. Si autem, sicut in ordine temporalium, ita & apud Deum nondum sunt: quæ futura sunt, sed ea præuenit sciendo; vnde ergo ea sentit, vno quidem modo secundum futurorum præfentiam; altero vero modo secundum præfentium scientiam. Aliquid ergo temporaliter accedit scientiæ, quod absurdissimum, & falsissimum est. Quibus consonant Fulgent. 1. ad Monim. cap. 12. Hieronym. & Ambros. ad Ephel. 1. Ceterum antea æternitatis de futuris scientiam antecire, est ob semper præfens nunc æternitatis præfentia dicenda non fit satis explicuit etiam Boethius citato loco dicens: omne namque futurum diuinus præuenit intuitus, atque ad præfentiam propria cognitionis retorquet, ac reuocat, cuius proinde respectu, nec futurum itricte est nec Dei de ipso cognitio itricte præfentia, ut ex dictis claret. Petrus Damian. epist. 4. de omni. cap. 9. Deus intra sapientia sua finem sic omnia tempora, præterita scilicet, præfentia, & futura concludit, ac figit, ac preuenit, ut neque nouum aliquid ad se patiatur accedere, neque à se quidquam præterendo transire. Nempe ob suæ cognitionis totam simul, cunctisque, pro cuiusque tempore, præfentem æternitatem, vnde obiectiua eorum abque vlla diuersitate, successu etiam temporis, veritas variari Deuæ scientiæ possit, sed veritas constet. Ceterum ut dixi supra testimoniis, quæ nobis opponi solent, Patres perumque de obiectiua futurorum, vel in actu primo, vel in actu secundo futurorum ab æterno præfentia loquuntur, est ea proxime datam doctrinam subternant, veluti Gregor. lib. 9. Moral. cap. 16. vbi ait. Nam quæcumque sunt de præfenti nostro, non ab æterno ideo videntur quia sunt, quæ aduerfationum doctrinæ aduersantur: & dixerat, Neque ventura, quasi, quæ non appareant (videantur) desunt, lib. 2. cap. 2. in conspectu eius nihil diuersum, ideoque nihil perire, sed in æternitate cuncta fixa manere, conspectus enim eius denotat scientiam, & intuitionem, idem solum sibi vult Augustinus Psalm 49. ad id: pulchritudo agri mecum est. Nec aliud 4. de Trinitate cap. 16. & lib. 5. cap. 16. & 17. cap. 7. dicens: Deo nec præterita transisse, nec futura non facta esse, atque apud eum præterita & futura stare. Id ipsum Anselm. de casu diaboli cap. 18. & 21. & Beata quæst. 13. variat. contendunt dicens tandem omnia in conspectu Dei esse. Et Basil. in 3. lra. præfentiam Deo futurorum, & præteritorum ab æterno à se admissam his demum explicuit: quæ item à nobis sperantur futura, velut iam præfentia diuina præfentia oculis subiecta sunt, & conficiuntur, & eo tandem adueniunt Patres reliqui, qui initio nihil proprie præteritum, futurumque Dei æternitati, quavis phrasi docent, id enim statuunt, ut illo perueniant.

DISPUTATIO VII.

De mediis formalibus, seu verificatiuis, determinatiuis, & motiuis diuina scientiæ erga omnia, & singula obiecta.

1. **E**XPLORATIS hæcenus materialibus diuinae cognitionis circa obiecta sua mediis, quæ nimirum illorum singula sub diuinum obtutum afferant, & apponant, de formalibus mediis cognitionis eiusdem, siue determinatiuis, siue ad eorum singula cognoscenda disputare proximum ex recta methodo est: ubi & de cognitionis diuinae verificatiuis erit agendum: siquidem diuina cuiusvis obiecti co-